

MUZEUL ȚĂRII CRIȘURILOR

CRISIA

LI

O R A D E A • 2 0 2 1

ASPECTE PRIVIND COLONIA REFUGIAȚILOR COMUNIȘTI GRECI DE LA ȘTEFĂNEȘTI (REGIUNEA ARGEȘ) ȘI INTEGRAREA ACESTEIA ÎN SISTEMUL ADMINISTRATIV NAȚIONAL (1952)

Lucian ROPA*

ASPECTS REGARDING THE COLONY OF GREEK COMMUNIST REFUGEES FROM ȘTEFĂNEȘTI (ARGEȘ REGION) AND ITS INTEGRATION INTO THE NATIONAL ADMINISTRATIVE SYSTEM (1952)

ABSTRACT

In the village of Ștefănești, near Pitești, a colony of Greek communist refugees was established in 1949. They arrived in Romania due to the Greek Civil War (1946-1949), which the communists lost to the government's army that had a democratic orientation. The Romanian communist government offered accommodation for over 10,000 adults and 5,000 children from Greece, who were hosted in 12 colonies, the largest being in Tulgheș, Sinaia, Oradea and Ștefănești.

More than 2,000 Greek political emigrants were brought to Ștefănești, in the Argeș region, and a colony was settled for them, also known as the Red Cross Ștefănești. It was directly coordinated by the Romanian Labour Party and had as its governing body a committee of 11 members, coordinated by a president.

The Romanian authorities created decent living conditions for the Greeks from Ștefănești, a school, a kindergarten, a nursery were built and also a canteen for children, a hospital for the elderly and injured, as well as vocational schools for the disabled ones.

In 1952, the central and regional Romanian authorities decided to establish the commune of the colony Red Cross Ștefănești, subordinated to the city of Pitești, but, for political reasons, the stay of the Greek refugees in Ștefănești was interrupted, so that during the years 1953-1954 they were relocated in urban and industrialized centers in the country, where they were offered jobs and where they could have been more easily controlled.

Keywords: the communist regime, The Greek Civil War (1946-1949), Romania, the Greek communist refugees, Ștefănești (Argeș region)

Înființarea unei colonii a refugiaților comuniști din Grecia în localitatea Ștefănești, din regiunea Argeș (denumită Pitești din septembrie 1952) este legată de evenimentele care s-au petrecut în Grecia în anii de după cea de-a doua conflagrație mondială. În anul 1946 a izbucnit în Grecia războiul civil, care a opus tabăra guvernamentală, ce avea orientare democratică, (susținută de S.U.A. și Marea Britanie), celei comuniste, care era sprijinită de statele comuniste europene, îndeosebi de acelea care aveau graniță comună cu statul grec, respectiv Bulgaria, Iugoslavia și Albania¹. Războiul s-a încheiat în toamna anului 1949, cu victoria forțelor guvernamentale, care au executat, încarcerat și exilat peste 100 000 de membri și simpatizanți ai Partidului Comunist Grec².

* Liceul Vocațional Pedagogic „Nicolae Bolcaș”, Beiuș; e-mail: lucianropa@yahoo.com

¹ Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, vol. V, Iași, Institutul European, 2002, p. 228.

² Andreea Lupșor, „Războiul Civil din Grecia”, în *Historia* (București), nr. 12 (129), 2012, p. 43-44.

Una dintre consecințele înfrângerii comuniștilor greci³ a fost aceea că un număr însemnat de locuitori ai Greciei care îmbrățișaseră ideologia lui Lenin au părăsit țara natală și s-au refugiat în țările comuniste, între care și România. Primii care au plecat în exil au fost copiii din zonele de conflict. Astfel, pe parcursul anilor 1948-1949, au părăsit Grecia aproximativ 28 000 de copii, care au fost găzduiți în coloniile din șapte țări comuniste, dintre aceștia 5 600 au găsit adăpost în România⁴. În țara noastră, Crucea Roșie Română a acordat asistență umanitară unui număr de peste 12 000 de refugiați greci. Prima colonie de refugiați greci a fost înființată în februarie 1948, în localitatea Călimănești (Vâlcea), unde au fost aduși 400 de copii, dintre care aproximativ 300 (care aveau vârste mai mari) au fost, în scurt timp, mutați la Arad și, ulterior, direcționați spre școli profesionale⁵. Întrucât au sosit în țara noastră tot mai mulți copii greci, au fost înființate colonii la Blaj (județul Alba), Orăștie (județul Hunedoara), Roman (județul Neamț), Sinaia (județul Prahova), Păclișa, lângă Hațeg (județul Hunedoara), Oradea (județul Bihor) și Ștefănești (județul Argeș)⁶.

O colonie în care se găseau copii ai comuniștilor greci era și la Siret (regiunea Suceava). Aici au fost găzduiți alături de copiii greci și copiii coreeni, care ajunseseră în țara noastră în urma războiului din Coreea (1950-1953). Colonia de la Siret fiind considerată „necorespunzătoare”, Crucea Roșie a R.P.R., condusă de academicianul Vasile Mârza, a mutat toți acești copiii (marea majoritate erau coreeni: 530), în 1955, la Picișa, în regiunea Hunedoara, unde se ocupau de educația lor primară 120 de cadre didactice române și coreene. Copiii coreeni proveniți din R.P.D. Coreeană, erau considerați „oaspeții partidului și guvernului”, fiind găzduiți și într-o colonie la Târgoviște⁷.

În urma înțelegerilor dintre partidele comuniste, în România au fost trimiși cei mai mulți bolnavi și invalizi de război, care au fost tratați în spitalele din capitală. Tot la București și-a stabilit sediul și Partidul Comunist Grec, precum și postul de radio comunist Grecia Liberă. Crucea Roșie Română a mai înființat colonii la Cluj, Vața de Jos (județul Hunedoara) și Tulgheș, lângă Borsec (județul Ciuc), cele mai mari fiind cele din Oradea, Sinaia și Ștefănești⁸. În colonia de la Sinaia s-au perindat, până în anul desființării acesteia – 1953, aproximativ 1 700 de copii, îndrumați de învățătorul Dimitris Fafas. La Tulgheș, au fost aduși, în 1950, și cei 420 de copii care fuseseră găzduiți la colonia din Blaj, de educația tutor celor 1 500 de copii s-a ocupat învățătorul grec Iannis Malikopoulos. Ultima colonie de copii refugiați greci din România a fost cea de la Hațeg, care a funcționat până în 1957⁹. La Oradea, copii refugiaților greci au fost cazați în clădirea fostului

³ Pierderea războiului de către Partidul Comunist Grec este pusă pe seama susținerii masive pe care au acordat-o statele occidentale guvernului în exercițiu, ori pe refuzul lui Tito de a mai sprijini armata comunistă greacă, situație care a decurs din ruptura dintre Stalin și liderul comunist al Iugoslaviei. Cauza principală trebuie, însă, căutată în acordul de procentaj, încheiat între Stalin și Churchill în 1944, la Moscova. Potrivit acestuia, România intra în sfera de interese sovietică (90%), în timp ce Grecia intra, în aceeași proporție, în zona de interese anglo-americană. În Iugoslavia, la fel ca și în Ungaria, procentele urmau să fie 50% pentru sovietici și tot atâta pentru occidentali. Pentru Bulgaria, proporția era de 75% pentru sovietici și 25% pentru englezi. Stalin și-a respectat promisiunea în ceea ce privește Grecia, lăsând-o în tabăra occidentală și neintervenind în mod direct în sprijinul partizanilor comuniști greci. Vezi: Valentin Berejkov, *În umbra lui Stalin*, traducere Anca Irina Ionescu, București, Editura Academiei, 1994, p. 392.

⁴ Apostolos Patelakis, „Satul Florica, un cămin pentru refugiații greci”, în *Magazin Istoric*, (București), nr. 8 (557), august 2013, p. 37.

⁵ Paula Scalcău, *Elenismul în România. O istorie cronologică*, București, Editura Omonia, 2006, p. 187.

⁶ *Ibidem*.

⁷ Arhivele Naționale Istorice Centrale (citată mai departe ca A.N.I.C.), *fond Președinția Consiliului de Miniștri- Cabinetul Dumitru Petrescu*, dosar 214/1955, f. 2-3.

⁸ Apostolos Patelakis, „Emigranții politici greci în România (1948-1982)”, în *Astra* (Brașov), nr. 1-2, 2012, p. 24.

⁹ Paula Scalcău, *op. cit.*, p. 188-193.

Seminar Teologic al Episcopiei Romano-Catolice de Oradea. Numărul refugiaților greci în urbea de pe Crișul Repede era de peste 500 de suflete. Majorității celor apti de muncă li s-au găsit slujbe, chiar dacă nu întotdeauna mulțumitoare pentru ei. În 1955, prin Crucea Roșie Română au părăsit Oradea mai multe grupe de coloniști greci (în jur de 66), pentru a merge în Cehoslovacia și Polonia. Și din aceste țări au sosit în România câteva zeci de refugiați greci care au fost repartizați în coloniile din țară¹⁰.

Localitatea Ștefănești¹¹ era, de fapt, fostul domeniu al familiei Brătianu de la Florica¹², de lângă Pitești. Aici au sosit peste 2000 de refugiați greci în 1949-1950, iar în anul 1952 au fost consemnați 2516 de emigranți, dintre care 1996 greci, 512 macedoneni și 8 turci¹³.

Colonia Ștefănești, numită și colonia Crucea Roșie Ștefănești, a fost organizată de autoritățile române foarte temeinic. Prin hotărârea secretariatului C.C al P.M.R. din 15 februarie 1951, s-a decis ca toate problemele emigranților greci din țară să fie rezolvate sub coordonarea directă a P.M.R., care avea sarcina de a-i convinge pe aceștia să intre în organizațiile locale de partid. Acest lucru se făcea, însă, doar după o verificare amănunțită a respectivilor refugiați, pentru a se evita accesarea în partid a unor „elemente dușmănoase sau elemente puse în slujba imperialiștilor anglo-americani și a clicii de spioni și asasini de la Belgrad – Iuda Tito”¹⁴. În documentele emise de conducerea de partid erau stabilite etapele obligatorii pe care trebuiau să le parcurgă emigranții greci care urmau să devină membri ai P.M.R. Astfel, aspiranții greci erau mai întâi verificați de organizația Partidului Comunist Grec din țara noastră, apoi cei care obținuseră cetățenia română trebuiau să facă o adeziune scrisă de intrare în P.M.R., ultima etapă având în vedere analiza făcută de comuniștii români, care efectuau „o temeinică verificare și dacă îndeplinește condițiile i se aprobă intrarea în partid”¹⁵. Guvernul român, prin Crucea Roșie din țara noastră, a asigurat și un suport financiar refugiaților politici greci. Ministerul de Finanțe a emis la 1 ianuarie 1952 o Decizie prin care a stabilit drepturile ordonatorilor de credite pentru folosirea creditelor aprobate prin planul de cheltuieli. Ordonatorii de credite îi puteau delega pe locuitorii lor sau pe șefii direcțiilor din cadrul Crucii Roșii a R.P.R. pentru a utiliza creditele. Astfel, Mihai Popescu, directorul Direcției Planificare și Contabilitate din cadrul Crucii Roșii, a primit dreptul de a aproba plăți în numerar pentru emigranți și repatriați până la suma de 500 lei și pentru avansuri spre decontare până la 2000 lei, iar pentru plățile prin virament putea aproba orice sumă¹⁶.

Conducerea coloniei era asigurată de un comitet ales, format din 11 membri, care avea un președinte, un vicepreședinte, un secretar (aceștia erau salariați) și opt membri nesalariați¹⁷.

¹⁰ Sorin Farcaș, „Războiul civil din Grecia și colonia de greci din Oradea”, în *Crisia* (Oradea), nr. XLIV, 2014, p. 125-127.

¹¹ În anul 1952, localitatea Ștefănești a primit numele Partizani, apoi a fost propus numele „Beloianis” în onoarea lui Nikos Beloianis, membru al C.C. al Partidului Comunist Grec, care fusese refugiat în țara noastră, dar, întorcându-se în Grecia pentru a coordona activitatea din celulele de partid care activau ilegal, a fost prins și executat în martie 1952. Vezi: Apostolos Patelakis, „Satul Florica, un cămin...”, p. 40.

¹² Moșia Florica a fost confiscată de autoritățile comuniste în 1949, când au decis exproprierea ultimelor suprafețe de pământ, terenuri de câte 50 de hectare lăsate celor în drept prin legea de reformă agrară din 6 martie 1945. O soartă crudă a avut biblioteca familiei Brătianu de la Florica, care în 1948 a fost distrusă, doar o parte infimă de cărți fiind donată Academiei Române și altor biblioteci. Mii de volume ale bibliotecii, pe care Constantin Argetoianu o socotea „cea mai însemnată bibliotecă particulară din România”, au fost arse în parcul conacului timp de mai multe săptămâni. (http://culturabratiانو.ro/ro/section/vila_florica)

¹³ Arhivele Naționale – Serviciul Județean Argeș (citată mai departe ca A.N.S.J. Argeș), *fond Comitetul Regional P.M.R. Pitești*, dosar 50/1951, f. 146.

¹⁴ *Ibidem*, f. 492-493.

¹⁵ *Ibidem*, f. 493.

¹⁶ A.N.I.C., *fond Președinția Consiliului de Miniștri – Cabinetul Dumitru Petrescu*, dosar 214/1955, f. 4.

¹⁷ *Idem*, *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 513/1952, f. 17.

Comitetul coloniei stabilise ca toți locuitorii să contribuie cu un procent de 4 % din venituri pentru susținerea cheltuielilor, dar întrucât acești bani nu erau suficienți, o parte din suma necesară era acoperită de Crucea Roșie și de Sfatul Popular al comunei Ștefănești¹⁸.

Conducerea organizației de partid Argeș, conform cu directivele primite de la centru, a desemnat un reprezentant pentru a supraveghea toate activitățile emigranților greci. Acesta a fost instructorul Gheorghe Stroe, care raporta șefului Secției Organelor Conducătoare de Partid, Sindicale și de U.T.M., Nicolae Fătuloiu, care, la rândul său, întocmea un raport lunar pe care-l înainta C.C al P.M.R. Instructorul Stroe a primit indicații privind modalitatea în care trebuia să-și facă treaba: „să culeagă date despre călătoriile lor dintr-o localitate în alta, când le fac și pentru ce le fac”. I se mai punea în vedere să dea dovadă de o vigență sporită: „să nu devenim polițiști în această muncă, să lucrăm cu tact și politic”¹⁹.

Instructorul regional Gheorghe Stroe a realizat informări asupra situației din colonia Ștefănești în mod periodic. Aflăm, din consemnările sale, că emigranții greci provocau destul de multă agitație. Unii dintre ei au refuzat să-și scrie autobiografia atunci când li s-a cerut, alții nu au înaintat cereri pentru obținerea cetățeniei române²⁰, alții nu doreau să facă muncă voluntară, deși primeau lunar o sumă de bani de la stat, iar unii dintre pensionarii greci s-au dovedit foarte vocali, întrucât au declarat că „în Republica Populară Română lumea este foarte săracă, lumea lucrează ziua și noaptea fără să vrea și lucrează fără pâine”²¹.

În ciuda acestor probleme, majoritatea grecilor de la Ștefănești erau mulțumiți de condițiile pe care le crease pentru ei statul român. Au fost construite o școală, o grădiniță, creșă și cantină pentru copii, spital pentru bătrâni și răniți, școli profesionale pentru invalizi. Pentru cei apti de muncă s-au creat ateliere meșteșugărești în localitate, ei având posibilitatea să muncească și la fermele de porci și de vaci, dar și în fabricile din Pitești²². Deși la început emigranții greci au fost cazați în zeci de barăci improvizate în care locuiau câte 60-80 de persoane, ulterior au fost construite blocuri de locuințe – „15 clădiri mari construite de Crucea Roșie și compuse din câte 1 parter și 2 etaje” – toate aceste imobile totalizând 900 de camere, fiindu-le percepută coloniștilor o chirie mică, de doar 12,50 lei pentru fiecare cameră²³.

În martie 1952, Ion Georgescu, instructor al Secției Organizatorice, Vasile Niculescu, consilier al Secției Juridice, și Nicolae Părvulescu, director adjunct în cadrul Direcției Contabilitate, au primit însărcinarea din partea Direcției Generale a Treburilor Statului de a se deplasa la colonia refugiaților politici greci de la Ștefănești, regiunea Argeș, pentru a analiza situația acesteia. Cei trei reprezentanți ai guvernului, odată ajunși la fața locului, au avut întâlniri cu Comitetele Executive ale Sfaturilor Regional Argeș și Raional Pitești, precum și cu Comitetul Executiv al orașului Pitești, în urma cărora au redactat un referat amplu despre colonia de la Ștefănești²⁴.

Informațiile pe care ni le-au furnizat aceștia, ne permit să ne facem o imagine exactă despre cum arăta colonia și care era viața celor care trăiau acolo. Colonia avea o suprafață de 20 hectare, din care 13 aparțineau comunei Ștefănești, iar șapte hectare aparțineau comunei Valea Mare. Poziția geografică era

¹⁸ *Ibidem*, f. 17-19.

¹⁹ A.N.S.J. Argeș, *fond Comitetul Regional P.M.R. Pitești*, dosar 50/1951, f. 496.

²⁰ Din cei peste 2 600 de cetățeni greci, doar 300 nu ceruseră cetățenia română. Așadar, majoritatea au făcut cereri pentru a deveni cetățeni ai R.P.R., însă, potrivit documentelor de arhivă consultate, nu știm ce răspuns li s-a dat solicitărilor acestora. Ei erau încadrați în categoria apatrizilor, iar identitatea le era stabilită prin acte de identitate eliberate de Direcția Generală a Miliției. Vezi: A.N.I.C., *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 513/1952, f. 19.

²¹ A.N.S.J. Argeș, *fond Comitetul Regional P.M.R. Pitești*, dosar 50/1951, f. 408.

²² Apostolos Patelakis, „Satul Florica, un cămin...”, p. 38.

²³ A.N.I.C., *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 513/1952, f. 16.

²⁴ *Ibidem*, f. 15.

deosebit de avantajoasă, întrucât colonia se afla la doar doi kilometri de Ștefănești și de Valea Mare și la patru kilometri de Pitești și, de asemenea, era străbătută de o șosea națională și de o calea ferată²⁵.

Analizând cifrele pe care ni le oferă raportorii, aflăm că în acel moment populația coloniei era de 2 611 locuitori, organizați în 659 de familii, iar din acest total 2 090 de locuitori erau de naționalitate greacă, 515 erau macedoneni și 8 erau turci. Majoritatea (1 197 locuitori) erau de vârstă adultă, având între 20 și 60 de ani, dar un contingent important era format de populația vârstnică (542), iar copiii erau în număr de puțin peste 700, mai mult de jumătate fiind de vârstă preșcolară (1-6 ani)²⁶. Referitor la mijloacele de trai, majoritatea populației adulte (1290 locuitori) era încadrată în câmpul muncii, pe când pensionarii erau în număr de 691 de persoane, care primeau pensie de la Ministerul Prevederilor Sociale din țara noastră²⁷.

Sursele de venituri ale coloniștilor proveneau din utilizarea a 10 hectare de teren arabil, care le fusese pus la dispoziție de Sfatul Popular Regional, a 7-8 hectare de vie („actualmente neîngrijită din lipsă de brațe”), a plantației de duzi, unde creșteau viermi de mătase, a fermelor de porci și păsări etc.²⁸.

Cei trei delegați de la București au constatat o serie de neajunsuri în activitatea coloniei. Pe de o parte, au reproșat faptul că evidența contabilă se ține în limba greacă și nu este întocmită corespunzător, apoi că înregistrarea corespondenței se face în registre improprii, starea civilă era păstrată numai în limba greacă etc.²⁹. Având în vedere aceste aspecte, oficialii de la București au concluzionat spunând că „această colonie își duce viața în afara legilor administrative ale R.P.R.”³⁰ și în aceste condiții se propun patru ipoteze: prima avea în vedere alipirea coloniei la comuna Ștefănești; a doua – crearea unei comune de sine stătătoare; a treia – crearea unui oraș de subordonare regională; a patra – crearea unei localități subordonată Sfatului Popular Orășenesc Pitești. Cu privire la prima variantă, s-a considerat că singurul avantaj ar fi acela că ar scădea cheltuielile administrative, în schimb neajunsurile sunt mult mai multe: spiritul de disciplină nu ar pătrunde în colonie, Comitetul Executiv al Sfatului Popular comunal nu ar face față problemelor apărute, ar fi nevoie de un aparat administrativ mărit etc.³¹ A doua variantă a fost respinsă pentru că s-a apreciat că dacă s-ar crea o comună nouă, aceasta nu ar avea mijloacele materiale să se întrețină, întrucât terenul arabil este insuficient, iar dacă i s-ar atribui teren agricol, acest lucru s-ar face în detrimentul G.A.S. Ștefănești³².

Ipoteza privind crearea unui oraș cu subordonare raională a fost susținută prin două argumente. Pe de o parte, faptul că aproape toți coloniștii sunt încadrați în diferite munci productive după cum este specificul locuitorilor unui oraș, iar pe de altă parte, construcțiile de tip urban și dotările aferente, se potrivesc unui oraș. Dar, în cele din urmă, a fost respinsă această ipoteză, apreciindu-se că teritoriul coloniei era prea mic, investițiile lipseau, iar cheltuielile administrative ar împovăra bugetul statului „într-o perioadă când se pune accentul pe economii”, iar, pe deasupra, lipsea personalului care să aibă „cunoștințe politico-administrative”³³.

S-a optat pentru ultima variantă prezentată, cea în care colonia ar deveni o localitate subordonată Sfatului Popular Orășenesc Pitești³⁴, deoarece distanța dintre colonie și Pitești era de

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ *Ibidem*, f. 16

²⁷ *Ibidem*.

²⁸ *Ibidem*, f. 16-17.

²⁹ *Ibidem*, f. 19.

³⁰ *Ibidem*, f. 20.

³¹ *Ibidem*.

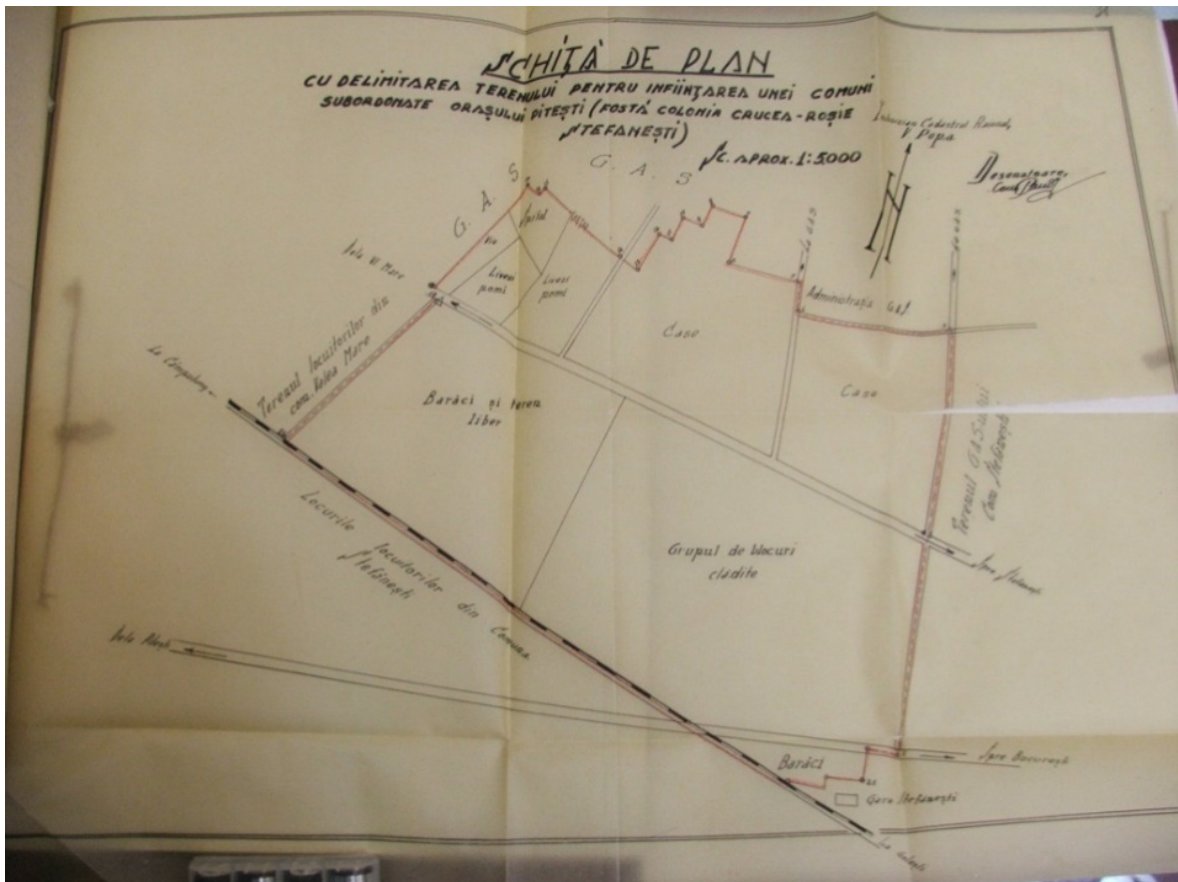
³² *Ibidem*, f. 20-21.

³³ *Ibidem*, f. 21.

³⁴ În țara noastră asemenea localități mai erau: Săcele, din regiunea Stalin, Someșeni, din regiunea Cluj, și Otopeni, care era subordonată orașului București. Cf. *Ibidem*.

doar 2,5 kilometri și astfel controlul asupra activității Sfatului Popular al coloniei putea fi asigurat în bune condiții de la Pitești. Pe de altă parte, între colonie și Pitești existau legături economice strânse³⁵. Avându-se în vedere aceste aspecte, dar și faptul că „această colonie prezintă o importanță politică deosebită de cea a unităților administrative naționale” s-a făcut propunerea ca Ștefănești să devină comună subordonată orașului Pitești³⁶.

Într-un timp relativ scurt s-a trecut la fapte, astfel încât, la 8 mai 1952, comisia pentru delimitarea teritoriului viitoarei comune Crucea Roșie Ștefănești a stabilit limitele administrative ale acesteia. Comisia era alcătuită din Gheorghe Vasile, vicepreședinte al Sfatului Popular al Orașului Pitești, Toma Rădulescu, șeful Diviziei Buget-Secția Financiară a Orașului Pitești, Ilie Badea, președinte al Sfatului Popular Valea Mare, Alexandru Oțelea, președinte al Sfatului Popular Ștefănești, Oriebardis Vlais, președintele Comitetului Provizoriu Colonia Crucea Roșie Ștefănești și Costas Tzinghelis, translator³⁷. A fost delimitat teritoriul noii comune printr-un studiu pe teren, fiind stabilite puncte de demarcație față de unitățile administrative învecinate și s-a decis ca patru familii care își construiseră locuințe în apropierea blocurilor coloniștilor să fie incluse în noua comună³⁸.

Schița teritoriului comunei care a fost înființată în locul fostei colonii a refugiaților greci de la Crucea Roșie-Ștefănești, în anul 1952

(Sursa: A.N.I.C., fond Președinția Consiliului de Miniștri, dosar 513/1952, f.35.)

³⁵ *Ibidem*, f. 22.

³⁶ *Ibidem*, f. 23.

³⁷ *Ibidem*, f. 32.

³⁸ *Ibidem*, f. 33.

În 11 mai 1952, Sfatul Popular al Regiunii Argeș a trimis Direcției Generale a Treburilor Consiliului de Miniștri planul cu delimitarea terenurilor pentru înființarea comunei Colonia Crucea Roșie Ștefănești, subordonată orașului Pitești, precum și referatul pe care îl întocmise echipa trimisă de la București³⁹. În continuare, Consiliul de Miniștri a elaborat un plan de măsuri pentru organizarea administrativă a noii comune, dintre care enumerăm: constituirea unui Comitet Provizoriu format din șapte membri, întocmirea bugetului și a schemelor de organizare a aparatului administrativ (cu sprijinul Comitetului Executiv al Sfatului Popular Pitești), reglementarea cetățeniei locuitorilor coloniei, dar și a faptelor de stare civilă, traducerea în limba greacă a Constituției R.P.R. și a decretului de funcționare a Sfaturilor Populare⁴⁰, pregătirea și alegerea deputaților în Sfatul Popular al comunei etc.⁴¹.

Cadrele care au intrat în conducerea comunei au fost selecționate de Constantin Cîmpeanu, de la C.C. al P.M.R., împreună cu Comitetul Emigranților Greci din R.P.R.⁴².

Ultimul pas înainte de declararea coloniei ca și comună de subordonare orășenească l-a constituit elaborarea unui referat de către Secția Organizatorică a Consiliului de Miniștri, în care se confirma punerea în aplicare a măsurilor mai sus amintite și se făcea propunerea ca viitoarea comună să se numească „Beloianis”, după numele eroului rezistenței comuniste din Grecia, Nikos Beloyannis⁴³, numit în documentele autorităților române „marele erou al poporului grec”⁴⁴.

Cu toate că au beneficiat de o unitate administrativă proprie, ulterior, din rațiuni politice, a fost întreruptă șederea refugiaților greci în Ștefănești, astfel încât pe parcursul anilor 1953-1954 au fost mutați în diferite centre urbane și industriale din țară, unde li s-au oferit locuri de muncă și unde puteau fi ținuți mai ușor sub control⁴⁵. Spre exemplu, în toamna anului 1953 o parte a acestora a ajuns în localitatea Nazarcea, din regiunea Constanța, unde a fost înființată o gospodărie agricolă colectivă pentru cele 220 de familii de greci⁴⁶. Ca un fapt interesant, mobilierul și vesela cu care a fost dotată cantina acestora provenea de la Direcția Generală a Canalului, care nu mai avea nevoie de aceste lucruri, întrucât prima etapă a muncii⁴⁷ la Canalul Dunăre-Marea Neagră era în curs de închidere⁴⁸.

În celelalte colonii șederea comuniștilor greci a continuat încă câțiva ani, după care și acestea au fost desființate. În ultimii ani de existență a coloniilor, au existat diverse probleme de administrare a acestora. Bunăoară, prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1605/1955, clădirile în care erau cazați refugiații au trecut din folosința Crucii Roșii în aceea a Întreprinderilor de localuri și locuințe, din cadrul Sfaturilor Populare, care însă nu le-au administrat în mod corespunzător, astfel încât, în anul 1956, Crucea Roșie a R.P.R. a constatat că la Vâlcele, în Regiunea Autonomă Maghiară, clădirile aveau nevoie de reparații urgente, în Oradea se impunea

³⁹ *Ibidem*, f. 34.

⁴⁰ Aceste materiale au fost ulterior multiplicat în 50 de exemplare fiecare, după care a început prelucrarea lor în ședințe cu locuitorii comunei. Cf. *Idem*, *fond Președinția Consiliului de Miniștri – Secția Organizatorică*, dosar 2333/1952, f. 2.

⁴¹ *Idem*, *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 513/1952, f. 26-28.

⁴² *Idem*, *fond Președinția Consiliului de Miniștri – Secția Organizatorică*, dosar 2 333/1952, f.4.

⁴³ *Idem*, *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 513/1952, f. 40-41.

⁴⁴ *Idem*, *fond Președinția Consiliului de Miniștri – Secția Organizatorică*, dosar 2 333/1952, f. 4.

⁴⁵ Apostolos Patelakis, „Satul Florica, un cămin...”, p. 39-40.

⁴⁶ A.N.I.C., *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 140/1953, f.1.

⁴⁷ Construcția Canalului Dunăre-Marea Neagră a început în 1949, dar lucrările au fost sistate în 1955, încheindu-se astfel prima etapă a edificării sale. A doua etapă a debutat în 1976, iar în 1984 Canalul a fost inaugurat de către Nicolae Ceaușescu. Vezi: Academia Română, *Istoria Românilor. România în anii 1948-1989...*, p. 78-79 și 408-410.

⁴⁸ A.N.I.C., *fond Președinția Consiliului de Miniștri*, dosar 140/1953, f. 5.

repararea acoperișului și a instalației electrice, iar în Moinești construcțiile „sunt în mare parte degradate”⁴⁹. Prin Ministerul Gospodăriei Comunale și a Industriei Locale au fost efectuate reparațiile necesare, dar condițiile de locuit au rămas, în mare parte, tot precare, mai ales din cauza suprapopulării acestora⁵⁰.